

Tillæg til § 12 godkendelse af Pollerup Hovgård

**Hovgårdsvej 4
4780 Stege**

Matr. nr. 22h Pollerup m.fl.

Geo. Environ nr. 365-117
Acadre nr. 13/195
Dato 12. august 2013
Sagsbehandler: Line Brandt Dissing

Stamoplysninger

Godkendelsesdato	12. august 2013
Husdyrbrugets navn	Pollerup Hovgård
Husdyrbrugets adresse	Hovgårdsvej 4, 4780 Stege
Husdyrbrugets telefonnumre	Fast: 55813819 Mobil: 23263819
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Benjamin Berner Christensen
Matr. nr.	22h m.fl.
Ejerlav	Pollerup By, Keldby m.fl
CVR-nr. / P-nr.	CVR-nr: 19605280/ P-nr: 1003893307
CHR	14688
Ejendomsnr.	3900003466
Husdyrbrugets konsulent	Ole Hansen, Østdansk Landbrugsrådgivning Center Allé 6, 4683 Rønnede
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Ikke teknisk resume

Benjamin Berner Christensen har ansøgt Vordingborg Kommune om et tillæg til miljøgodkendelsen med en ændring af dyreholdet. Alle dyrene skal være i eksisterende bygninger på ejendommen Pollerup Hovgård, Hovgårdsvej 4, 4780 Stege. Dyreholdet reduceres fra 497 DE til 355 DE.

Dyreholdet vil efter ændringen være på 190 malkekøer, 117 kvier, 50 kviekalve og 81 tyrekalve. Endvidere er der på ejendommen 1 hest.

Der er tilknyttet ca. 351 ha til ejendommen i form af ejede og forpagtede arealer.

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter ingen bygningsmæssige ændringer:

Da der er tale om et tillæg til en godkendelse, der minimerer den allerede godkendte produktion, vil der ikke ske yderligere forurening – derimod vil forureningen blive mindre end det der allerede er godkendt. Den allerede godkendte nye kostald vil ikke blive opført.

For at sikre, at ændringen kan foregå uden at påvirke omgivelserne, er der stillet vilkår til virksomhedens drift så at hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet sikres., er der i godkendelsen fastsat vilkår om, at virksomheden løbende skal forholde sig til mulighederne for renere teknologi/ BAT. Derudover er der fastsat vilkår, så virksomhedens negative påvirkning af omgivelserne minimeres mest muligt.

1. Indhold

1. Indhold	3
2. Generelle forhold	5
4. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold	8
4.1 Generelle afstandskrav	8
4.2 Landskabs- og planforhold	8
5. Husdyrholdet og produktionsforhold	9
5.1. Husdyrholdet.....	9
5.2. Staldanlæg.....	10
5.3. Ventilation	10
5.4. Foder og ensilage	10
5.5. Rengøring	11
5.6. Energi og vandforbrug	11
5.7. Spildevand herunder regnvand	12
5.8. Affald.....	12
5.9. Driftsforstyrrelser eller uheld.....	13
6. Gødningstyper og mængder	13
6.1. Flydende husdyrgødning	14
6.2. Fast gødning inkl. dybstrøelse.....	15
6.3. Spalteskrabere.....	15
6.4 Nitrat	15
6.5 Fosfor.....	16
7. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	17
7.1. Ammoniak og natur	17
7.2. Lugt.....	17
7.3 Støj fra anlægget	19
7.4 Skadedyr.....	20
7.5 Støv	21
7.6 Lys	21
7.7 Olie og diesel	21
8. Arealerne	22
8.1 Påvirkning af beskyttede naturtyper	22
8.2 Påvirkning af bilag IV arter	23
8.3 Påvirkning fra de anmeldte arealer.....	24
8.4 Påvirkning af Hjelm Bugt, Fakse Bugt og Stege Nor.....	24
8.5 Påvirkning af sø og vandløb	25
8.6 Grundvand	28
9. Management og Bedste Tilgængelige Teknik (BAT).....	28
9.1. Generel drift.....	28
9.2. Gødningsopbevaring og behandling.....	29
9.3. Udbringning af husdyrgødning	29

9.4. Staldindretning.....	29
9.5. Forbrug af vand og energi	29
9.6. Foder	30
9.7. Samlet Vurdering (på bedriftsniveau)	30
10. Egenkontrol.....	30
Bilag 1. Natura 2000 og de samlede udspretningsareal.....	32
Bilag 2. Beplantningsplan	33
Bilag 3. Bufferzoner omkring særligt ammoniakfølsomt natur	34
Bilag 4. Nitratklasser	35
Bilag 5. Fosfor og Lavbundsarealer	36
Bilag 6. Grundvand og drikkevandsinteresser	37
Bilag 7. Naturtyper omkring udspretningsarealerne	38
Bilag 7a. Naturtyper omkring udspretningsarealerne	39
Bilag 8. Vandløb omkring udspretningsarealerne.....	40
Bilag 8a. Vandløb omkring udspretningsarealerne.....	41
Bilag 9. Beredskabsplan	42
Bilag 10. Situationsplan til beredskabsplan	43

2. Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdets størrelse, gyldighed og retsbeskyttelse.

Offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været annonceret i Sydsjællands Tidende som er en gratis husstandsomdelt lokalavis som dækker hele kommunen. Annoncering om modtagelse af ansøgningen blev annonceret den 13. marts 2013 med frist til den 11. april 2013 til at fremkomme med bemærkninger. Der blev tillige annonceret på kommunens hjemmeside.

Den 27. juni 2013 forelå der et udkast til miljøgodkendelse som har været i 6 ugers offentlig høring.

Offentlighedsfasen har ikke givet anledning til bemærkninger fra naboer. Kun landmandens konsulent har indsendt en række bemærkninger som hovedsageligt er rettelser til af faktuelle oplysninger.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune godkendelse til ændringen af kvægbedriften på de vilkår som fremgår af denne godkendelse. Det er endvidere Vordingborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Bedriften skal ud over denne miljøgodkendelse også leve op til de enhver tid gældende love og bekendtgørelser for landbrug. Dette gælder også selvom reglerne kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt der foretages ændringer på bedriften, skal kommunen orienteres, og foretage en vurdering af om eventuelle ændringer, udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de hidtil anvendte, jf. § 15 i husdyrbekendtgørelsen¹.

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 12.08.2021 på følgende vilkårsnumre: 4.1.5 / 5.4.2 / 5.4.3 / 6.1 / 7.5.3 (alle de nye). Retsbeskyttelsens på de vilkår der er videreført fra hovedgodkendelse udløber den 01.12.2017. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. § 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Den første revurdering skal dog foretages efter 8 år, dvs. i 2021.

¹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

Det skal bemærkes, at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol.

Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Sagens akter:

Følgende sagsakter er indgået i sagen:

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 47911 version 4

Andet supplerende materiale

Miljøgodkendelse af 1/12-2009

Kopi af afgørelsen er sendt til

Ansøger: Benjamin Berner Christensen, Hovgårdsvej 4, 4780 Stege. bbc@post11.tele.dk

Konsulent: Ole Hansen, Østdansk Landbrugsrådgivning, Center Allé 6, 4683 Rønnede, oh@landbocenter.dk

Naboer og naboejendomme:

Lone Winther Hansen, Hovgårdsvej 1, 4780 Stege

Randi Hougaard, Hovgårdsvej 5, 4780 Stege

Lau og Linette Betak Olsen, Vængesgårdsvej 20, 4780 Stege

Henning Rasmussen, Vængesgårdsvej 18, 4780 Stege (ejer adresse: Vintersbølle Strand 4 st. 17, 4760 Vordingborg)

Interessenter, der er høringsberettiget ved lov eller har anmodet om udkast

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. dnvordingborg-sager@dn.dk

Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

DOF storstrøm v/Michael Thelander, vordingborg@dof.dk

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen vil tillige blive vurderet i forhold til habitatdirektivet²

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen kan i henhold til husdyrlovens³ § 84 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er diverse organisationer, naboer samt enhver, der har individuel væsentlig interesse i sagens udfald.

Skriftlig klage sendes til Vordingborg Kommune, Valdemarsgade 43, 4760 Vordingborg. Klagen skal være modtaget af kommunen inden 4 uger efter at afgørelsen er offentliggjort. Offentliggørelse vil ske den 14. august 2013 på Vordingborg Kommunes hjemmeside. Klagefristen er 4 uger efter offentliggørelsen, altså den 11. september 2013.

Kommunen videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet med de evt. bemærkninger, klagen giver anledning til, og vedlægger sagens akter.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Gebyret tilbagebetales til klager hvis han/hun får helt eller delvis medhold i klage.

Et evt. søgsmål til domstolene skal være anlagt inden 6 måneder fra modtagelsen af denne afgørelse.

Med venlig hilsen

Line Brandt Dissing

Vilkår for generelle forhold

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningskema 47911, version 4 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

² Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.07 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

³ LBK-635 af 7. juli 2010 om vandforsyning

4. Husdyrbrugets beliggenhed & planmæssige forhold

I kapitel 4 beskrives Pollerup Hovgårds geografiske beliggenhed og der gives en vurdering af hvorvidt landskabet og naturen, der ligger i nærheden af anlægget og udbringningsarealer påvirkes. Vilårslisten afspejler de miljømæssige hensyn, der skal indarbejdes i forbindelse med arbejdsgangen på bedriften.

Der stilles ikke vilkår om dyrknings- og gødningsfri bræmmer til gravhøje da de almindelige regler i naturbeskyttelsesloven⁴ vurderes at være tilstrækkelige. Der stilles heller ikke vilkår for at hindre forandringer i tilstanden af fortidsminder, sten- og jorddiger da museumsloven almindelige regler vurderes at være tilstrækkelige.

4.1 Generelle afstandskrav

Da der ikke sker nybyggeri ændres der ikke på de afstande, der er angivet i hovedgodkendelsen.

4.2 Landskabs- og planforhold

Landskabsbeskrivelse

Beskrivelsen kan ses i hovedgodkendelsen.

Vilkår

- 4.1.1 Udgår, da stalden ikke bygges alligevel.
- 4.1.2 Udgår
- 4.1.3 Ensilagepladserne afskærmes med et læhegn på 3 rækker så de falder naturligt ind i landskabet
- 4.1.4 Bygningerne må ikke anvendes til reklamering og der må ikke etableres anden belysning end den, der er nødvendig for landbrugsdriftens udførelse
- 4.1.5 Det udyrkede areal nord for de åbne fodersiloer og vest for kostalden, som anvendes som flexibelt arbejdsareal/oplagsplads, skal ved etablering af et ca. 75 m langt og min. 3-rækket læhegn af hjemmehørende, løvfældende arter af træer og buske, afskærmes mod nord, ud mod dyrket mark (Bilag 2). Beplantningen skal være foretaget senest 1 år efter godkendelsesdato. (NYT VILKÅR.

Planforhold

Der henvises til hovedgodkendelsen

⁴ Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 1757 af 22. december 2006

5. Husdyrholdet og produktionsforhold

I det følgende beskrives husdyrbrugets sammensætning, staldanlæg, ventilation, rengøring, foder, ensilage, vand- og energiforbrug, spildevand, regnvand, affald, driftsforstyrrelser og uheld. Der er angivet relevante vilkår dertil.

5.1. Husdyrholdet

Kvægbesætningen på Pollerup Hovgård, er sammensat som vist i tabellen nedenfor.

Tabel 5.1 Fordelingen af dyr på type og dyreenheder (DE) før og efter ændringen.

Pollerup Hovgård, Hovgårdsvej 4, 4780 Stege	Før ændringen		Efter ændringen	
	Antal	Antal DE	Antal	Antal DE
Årskøer	300	352,9	190	263,15
Årskvier (6-25 mdr.)	329	119,5	117	56,52
Småkalve (0-6 mdr.)	108	22	50	13,51
Tyrekalve (42,6-66,8 kg)	144	2,16	81	1,28
Heste (300-500 kg)	2	0,69	2	0,69
Total		497,4		335,15

Der stilles en række vilkår til husdyrholdet som angivet i følgende vilkårsliste:

Vilkår

5.1.1 Produktionens maksimale omfang og sammensætning:

Dyreart	Godkendt produktion	Dyreenheder
Malkekøer	190	263,15
Kvier	117	56,52
Kalve	50	13,51
Tyrekalve	81	1,28
Heste	2	0,69
I alt		335,15

5.1.2 Kvier, der er mellem 15 og 25 mdr. i græsningssæsonen skal være på græs i minimum i 5 måneder pr år.

5.1.3 Udgår

5.1.4 Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af mælkeproduktionsafregninger og slagterifregninger eller lignende.

5.2. Staldanlæg

Fordelingen af dyr på staldd typer ses af nedenstående skema.

Tabel 5.2 Fordelingen af dyr på staldd type før og efter udvidelsen

Pollerup Hovgård	Før udvidelsen		Efter udvidelsen
	Antal dyr	Staldd type	Antal dyr
Årskvier (6-25 mdr.)	170+159	Sengestald med spalter, kanal, bagskyl eller ringkanal	30+87
Småkalve (0-6 mdr.)	34	Dybstrøelse, hele arealet	108
Tyrekalve (40-50 kg.)	144	Dybstrøelse, hele arealet	81
<u>Heste</u> <u>300-500 kg</u>	2	Dybstrøelse, hele arealet	2
Årskøer	300	Sengestald med spalter, kanal, bagskyl eller ringkanal skraber på spalter	190

Antallet af malkekøer ændres fra 300 stk. til 190. Staldsystemet i den nuværende kostald er sengestald med spalter og ringkanal. Der er etableret automatisk skraber. Der er og vil fortsat være naturlig ventilation i stalden. I et område hvor der tidligere var lagerhal er nu indrettet båse med dybstrøelse.

Antallet af kvier (6 mdr. til -kælvning) ændres til 117 stk. og vil fortsat være i sengebåse med spalter og kanaler og naturlig ventilation. Kvier mellem 15 og 25 mdr. er i græsningsæsonen udegående i ca. 5 mdr. og småkalve (0-6 mdr.) vil fortsat gå på dybstrøelse med naturlig ventilation.

Hesten er opstaldet i kalvestalden, når den ikke er på fold.

5.3. Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldd afsnit.

Vurdering

Da der er tale om naturlig ventilation er det ikke nødvendigt at stille vilkår med hensyn til ventilation.

5.4. Foder og ensilage

5.4.1 Udgår – er lovtekst nu.

5.4.2 Der skal foreligge dokumentation for at der ved fodring af malkekøer max anvendes 168 g råprotein pr FE. (NYT VILKÅR)

5.4.3 Der skal foreligge dokumentation for at der ved fodring af kvier max anvendes 170 g råprotein pr FE. (NYT VILKÅR)

Vurdering

Når der reduceres i indholdet af råprotein sker der en mindre fordampning af ammoniak i forhold til hvis der fodres efter normtallene. Det betyder så også, at grundlaget for denne godkendelse er givet er at der reduceres i råproteintildelingen.

5.5. Rengøring

Der sørges for løbende rengøring i staldene som sikrer en god hygiejne. Kalvestalden med dybstrøelse rengøres fast 1 gang ugentligt.

5.5.1. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at bokse og båse o.l. holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

5.5.2. Ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Vurdering

Det vurderes at hygiejnen med de stillede vilkår vil være tilstrækkelig til, at der ikke skabes uhygiejniske forhold, herunder unødige lugtgener.

5.6. Energi og vandforbrug

Der sker et fald i elforbruget i forholdet til den godkendte drift, da der er færre dyr og dermed mindre mælk.

Energibesparende tiltag

Der benyttes tænd- og slukure på lyskilder i driftsbygningerne for at undgå unødigt energiforbrug på lys. Fra kl. 0.00 til 05.00 vil lysstyrken så vidt muligt holdes under 25 lux. Af samme årsag er der installeret en bevægelsessensor til lyskilden på porten ved mælkerummet. Lyset tænder derfor kun, når der er aktivitet, dvs. når lastbilen, der skal afhente mælk bakker hen til porten.

Mælken forkøles ved brug af vand, inden den kommer i køletanken hvilket mindsker energiforbruget til køling af mælk. Vand brugt til forkøling anvendes efterfølgende som vaskevand. Endelig er der naturlig ventilation i staldene, hvorved der ikke er energiforbrug til dette.

Dieselforbruget forventes at være stort set uændret.

Ejendommens stuehus er tilsluttet vandværk mens landbrugsproduktionen får vand fra egen boring. Vandet analyseres årligt for bakterier af hensyn til rengøringen af malkeudstyret. Vandforbruget kendes ikke præcist da der ikke er opsat vandmåler, men estimeres til ca. 6000- 7000 m³.pr år. I den ansøgte drift forventes vandforbruget at blive øget til ca. 15.000 m³. Det primære vandforbrug går til drikkevand til dyrene.

Der forligger ingen indvindingstilladelse til indvinding af vand til landbrugsproduktionen på ejendommen. I forbindelse med udvidelsen skal Vordingborg Kommune ansøges om indvindingstilladelse. Det skal oplyses at vandmålere er omfattet af KO-krav.

Vilkår

- 5.6.1 Vandmåleren skal aflæses årligt. Registreringerne skal føres i en "miljømappe", der opbevares på ejendommen og som skal forevises til miljømyndigheden på forlangende
- 5.6.2. Udgår.
- 5.6.3 Elforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal føres i en "miljømappe" der opbevares på ejendommen og som skal forevises til miljømyndigheden på forlangende.
- 5.6.4 Udgår.

Vurdering.

Med en stigning i antallet af dyr på ejendommen vurderes det, at stigningen i såvel energi som vandforbruget modsvarer omlægningen af teknikken og udvidelsen af dyreholdet. Forøgelsen i forbruget vurderes derfor at være af et passende omfang.

Med ovennævnte vilkår vurderes det tillige, at der vil være et tilstrækkeligt fokus på vand- og energiforbrug.

5.7. Spildevand herunder regnvand

Der sker ikke ændringer i håndtering af spildevand. Der henvises derfor til hovedgodkendelsen.

- 5.7.1 Udgår.

5.8. Affald

Der sker ikke ændringer i håndtering af affald – der henvises derfor til hovedgodkendelsen

Vilkår

- 5.8.1 Udgår
- 5.8.2 Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

5.9. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er ikke andre ricisi end angivet i hovedgodkendelsen, der henvises derfor til denne.

Vilkår

- 5.9.1. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: * Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: * Tilsynsmyndigheden, Vordingborg Kommune, Teknisk Forvaltning, tlf.: 55 36 36 36.
- 5.9.2. Udgår
- 5.9.3. Beredskabsplanen skal til enhver tid være ajourført og tilgængelig for alle der arbejder på bedriften.
- 5.9.4. Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og skal udleveres til indsatslederen/miljømyndigheden i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
- 5.9.5 Udgår

6. Gødningstyper og mængder

I det følgende beskrives husdyrbrugets gødningsproduktion, opbevaring og håndtering af gødningen på husdyrbrugets anlæg. Desuden stille de relevante vilkår hertil.

Al husdyrgødning fra svineproduktionen er gylle. I tabel 6.1 er en oversigt over ejendommens producerede mængde kvælstof og fosfor før og efter udvidelsen. I tabel 6.2 er givet den totale mængde gødning på ejendommen før og efter udvidelsen.

Tabel 6.1 Oversigt over producerede mængder af husdyrgødning fordelt på typer.

Før udvidelse					
Gødningstype	KgN	KgP	DE	Afsat mængde N	Afsat mængde P
	42.524	6.303	448	0	0
Efter Udvidelsen					
kvæggylle	24.044	3.762	268	0	0
Dybstrøelse	5.763	853	57	0	0
Afsat ved græsning	535	79	6	0	0
Total	30.343	4.694	331	0	0

Tabel 6.2 Total gødningsmængde før og efter (planlagt)

Gødningstype	Total N på ejendom	Total P på ejendom	DE udbragt på ejendommen
Før	42.524	6.303	448
Efter	30.343	4.694	331

Vurdering

I tabel 6.2 ses det, at den samlede mængde husdyrgødning på ejendommen falder en del. Det vurderes derfor at være en forbedring i forhold til det allerede godkendte.

Vilkår

- 6.1 Der må aldrig udbringes mere end 30.343 kgN og 4.694 kg P i husdyrgødning på ejendommen. (NYT VILKÅR)

6.1. Flydende husdyrgødning

Der er indsendt en lageropgørelse i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede årlige produktion af flydende gødning er 5.337 m³ inklusiv afløb fra ensilageplads og befæstede arealer. Den største beholdning i tanken i gødningsåret 2012 var på 2742 m³. Da der er en samlet kapacitet på 3.478 m³ og gyllekanalerne ikke er med i den beregning vurderes det at der er tilstrækkelig kapacitet i de eksisterende beholdere.

Der er indsendt en kapacitetserklæring som viser at

Tabel 6.3 Oversigt over gylleopbevaringsmuligheder på Pollerup Hovgård

Gyllebeholder type	Kapacitet (tons)	Byggeår	Seneste kontrol	Næste kontrol
Perstrup gylletank	1450	1991	2011	2021
FB- Beton, Møn-gylletank	2000	2001	2011	2021
<i>Fortank</i>				
	28,27			

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre produktioner eller slam.

Som angivet i nedenfor er der 2 gyllebeholdere med forbeholdere på ejendommen Pollerup Hovgård.

Ved at føre den lovpligtige logbog over, flydelaget kontrolleres, om flydelaget lever op til lovkravene. Endelig føres der kontrol af gylletankens tilstand, herunder 10-års beholderkontrol.

Der gøres opmærksom på overholdelse af de almindeligt gældende regler om afstandskrav til boringer/brønde i forbindelse med udspredning af gylle. Der stilles ikke yderligere vilkår end de ovennævnte

6.1.1 Udgår, da der er etableret gyllealarmer.

Vurdering

Det vurderes at gylle inkl. regnvand håndteres i henhold til den gældende lovgivning og den korrekte håndtering er sikret ved de stillede vilkår.

6.2. Fast gødning inkl. dybstrøelse

Dybstrøelse udbringes direkte fra stald eller fyldes på den overdækkede markstak.

Ved etablering af markstak placeres denne i overensstemmelse med afstandskravene i § 8 stk. 1 i husdyrloven og flyttes hvert år rundt alt efter sædskifte.

6.2.1 Udgår, da det er lovtekst nu.

6.2.2 Udgår, da det er lovtekst nu.

6.2.3 Udgår, da det er lovtekst nu.

Vurdering

Det vurderes, at fast gødning håndteres korrekt på Pollerup Hovgård, når der er taget hensyn til ovenfor angivne vilkår.

6.3. Spalteskrabere

Staldsystemet i kostalden vil fremover være sengestald med spalter og ringkanal

6.3.1 Udgår

Vilkår

5.1 Der skal altid være 9,2 måneders opbevaringskapacitet tilgængeligt for husdyrbruget.

5.2 Såfremt der ikke foreligger aftaler for opbevaring og anvendelsen af al gyllen må dyreholdet reduceres så det passer til den mængde gylle, der foreligger aftaler for.

6.4 Nitrat

Landbrugsarealer som afvander til Natura 2000 områder eller andre kvælstoffølsomme områder er omfattet af fastsatte krav til kvælstofreduktion. Der opereres med 3 nitratklasser. Nitratklasse 1, 2 og 3. Jo højere nitratklasse jo mindre må husdyrtrykket være på markerne uden yderligere restriktioner som f.eks. ekstra efterafgrøder.

En smule af udspretningsarealet ligger i nitratklasse 3 og yderligere en del er opgraderet til nitratklasse 3 (bilag 4). Det reelt anvendte husdyrtryk på ejendommen er 0,94 DE/ha.

Max. udvaskningen er 39,9 kgN/ha mens den reelle udvaskning er 39,6 kgN/ha (tabel 5.5).

Da den reelle udvaskning er mindre end den maximale overholdes kravet til udvaskning.

Tabel 6.4 Nitratberegning fra ansøgningskemaet

DE reduktionsprocent	92 %
Det maksimale dyretryk	1,56 DE/ha
Det reelle dyretryk	0,94 DE/ha
Udvaskning af N KgN/ha DEmax	39,9 kgN/ha
Udvaskning af N KgN/ha DEreel	39,6 kgN/ha

Vurdering

Det vurderes at ansøgningen om udvidelse i forhold til beregningerne i husdyrgodkendelse.dk ikke vil give anledning til problemer med nitrat i forbindelse med udbringning da den reelle udvaskning er mindre end den maximale.

6.5 Fosfor

Landbrugsjord tilføres fosfor for at give næring til planterne. Tilføres der mere fosfor til jorden end der fraføres med planterne vil forforindholdet i jorden stige. Jordens evne til at tilbageholde fosfor falder jo større nettotilførelse af fosfor der er tale om. Når jorden er mættet vil den opløste fosfor blive tilført det omliggende vandmiljø ved udvaskning. Jordens indhold af fosfor som kan udvaskes udtrykkes ved et fosfor tal.

En lille del af udspretningsarealet ligger i fosforklasse 1 – den resterende del i fosforklasse 0 (bilag 5) Derudover er et område der er lavbundsarealer.

Tabel 6.5 Fosforberegning

Klasser vedr. Fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor.	306,44	0,0 kg P/ha/år	0,7 kg P/ha/år
Pt. 4,0-6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00	0,0 kg P/ha/år	0,7 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor	0,00	0,0 kg P/ha/år	0,7 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	45,10	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-3.742 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	13,4 kg P/ha/år
P-fracførsel, arealvægtet gennemsnit	23,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	-10,0 kg P/ha/år

Der udspreddes 13,4 kg P/ha/år og der fra føres 23,4 kg P/ha/år. Driftsformen medfører at der fraføres 10 kg P/ha. Det vurderes ud fra beregningerne, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end nitratklasserne giver mulighed for.

7. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

I det følgende beskrives og vurderes hvilke gener og påvirkninger husdyrbrugets anlæg kan have på omgivelserne og relevante vilkår stilles.

7.1. Ammoniak og natur

Der er ikke sket ny naturvurdering, da der ikke er naturområder i nærheden af stalden og ammoniakfordampningen bliver væsentlig mindre end ved sidste godkendelse.

Der er ikke foretaget en ny vurdering af arealer, da de ansøgte arealer blev vurderet ved hovedgodkendelsen.

Vilkår

7.1.1 Udgår

7.2. Lugt

Ansøgningsystemet har beregnet en teoretisk lugtemission fra staldbygningerne. Af beregningen fremgår det, at geneafstand for lugt overholdes til samtlige typer af bebyggelser med mere end 1.2 gange.

Tabel 7.1 Geneafstande for ansøgt drift. Afstandene er opgjort som gennemsnit af afstandene fra hhv. eksisterende stald og den planlagte stald

Afstand til:	Målt afstand i m	Beregnet geneafstand (m)
Sommerhus område (Råbylille).	1002,2	236,76
Samlet bebyggelse, Keldbylille	952,04	153,22
Enkelt bolig, Hovgårdsvej 5	191,9	74,87

Der forventes ikke væsentlige lugtgener fra produktionens hovedanlæg på Pollerup Hovgård, da nærmeste naboer er over 100 m væk. Der kan dog forekomme kortvarige lugtgener fra gyllebeholderne i forbindelse med omrøring og udkørsel af gylle.

- 7.2.1 Udgår
- 7.2.2 Udgår
- 7.2.3 Udgår
- 7.3.1 Transport gennem bymæssig bebyggelse (Borre og Nyborre) i forbindelse med udbringning af gylle eller dybstrøelse, må kun ske på hverdage (mandag-fredag).
- 7.3.2 Udgår

Bemærk: Afhentning af mælk og døde dyr er undtaget fra ovenstående krav.

Tabel 7.2 Type transporter før og efter ændringen på Pollerup Hovgård

Transport type	Antal transporter pr. år/måned/uge		
	<i>Før ændring</i>	<i>Efter ændring</i>	<i>Tidspunkt</i>
Dyrlægebesøg	1-2 x pr uge	1-2 x pr uge	Efter behov
Afhentning af dyr til slagteri	Ca. 1 gang pr. md.	Ca. 1 gang pr. md.	Normalt kl. 4-8
Afhentning af døde dyr	Efter behov	Efter behov	Hele døgnet
Afhentning af mælk	Hver 2. dag	Hver 2. dag	Hele døgnet
Levering af foder	Ca. 1 gang pr. uge	Ca. 1 gang pr. uge	Normalt kl. 6-18
Afhentning af afgrøder	Efter behov	Efter behov	Normalt kl. 6-18
Eget korn o.l.	Efter behov	Efter behov	Hele døgnet
Eget grovfoder	Efter behov	Efter behov	Normalt 6-22
Gylle	Ca. 200 pr år	Ca. 100 pr år	
Halm fra mark			Hele døgnet

Antallet af gylletransporter og transporter med markafgrøder mv. er sæsonbetonet. Transport af gødning til markarealer vil normalt ske indenfor normal arbejdstid. Der kan dog i udbringningsperiodens spidsbelastninger (forår) kunne opleves udbringning på andre tidspunkter af døgnet i en kort periode. Dette vil ske for at effektivisere udbringningen af gødning, og for at generne herved lugt og støj) vil nedbringes for omgivelserne pga. den kortvarige karakter.

Vurdering

Alle typer af transport er faldende, da produktionen reduceres i forhold til det godkendte.

7.3 Støj fra anlægget

Som det ses af tabellen nedenfor, er den primære støjkilde på ejendommen læsning af foder fra plansilo.

Tabel 7.3 Oversigt over støjklider på Pollerup Hovgård

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Malkeanlæg vacuumpumpe	Indendørs lydløs	ingen	
Kompressor ved malkeanlæg	Indendørs lydløs	ingen	
Gyllepumper	3 timer hver 3. uge	ingen	Ved fortank
Dgl. Brug af traktor	Læsning af foder 1-2 timer pr. dag	ingen	
Transport af levende dyr	10 timer 2-4 gange pr. år.	ingen	
Kornvalse (kvæg)	1,0 time pr. uge	Indendørs i foderlade	foderlade
Mixervogn (kvægfodring)	1-2 timer pr. dag	Indendørs i foderlade	foderlade

Generelt sørger ejer for at holde maskiner og stationære anlæg i god stand, så støjgenerne reduceres mest muligt.

7.4.1 Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

- 7.4.2 Virksomheden, skal for egen regning, dokumentere at 7.4.1 er overholdt, hvis Vordingborg Kommune finder det påkrævet. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- 7.4.3 Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder, kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
- 7.4.4 Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993. Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 7.4.5 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 7.4.6 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet

Vurdering

Det vurderes at støjniveauet overholder gældende lovkrav, og at de stillede vilkår sikre at der ikke forekommer unødigt støj fra ejendommen.

7.4 Skadedyr

Generelt er ejer opmærksom på bekæmpelse af skadedyr. Der sørges for at opretholde god hygiejne i staldbygninger mv. på ejendommen for at minimere fluegenerne. Driftsbygningerne holdes løbende rene og pæne og grundig rengøring foretages på udsatte steder (primært dybstrøelsen i kalvestalden) 1 gang om ugen.

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrlaboratorium. Specifikt mod rottebekæmpelse på ejendommen er der indgået en aftale om forebyggende bekæmpelse med firmaet: Mortalin.

Jf. rottebekendtgørelsen⁵ er grundejere forpligtet til at sikre og renholde deres ejendomme så rotters levemuligheder begrænses mest muligt. Desuden kan man som virksomhed/landbrug indgå en skriftlig aftale om at foretage forebyggende rottebekæmpelse på ejendommen. Konstateres der rotter skal det anmeldes til Vordingborg Kommune som efterfølgende vil foretage en bekæmpelse.

Vilkår

- 7.5.1 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 7.5.2 Der skal holdes ryddeligt omkring ejendommen for at undgå gener, herunder at tiltrække skadedyr.

⁵ Bekendtgørelse nr. 1507 af 13.12.2007 om bekæmpelse af rotter

7.5.3 Der skal være kontrakt på forebyggende rottebekæmpelse med et godkendt firma, hvis ejer ikke selv er uddannet til at håndtere rottegiften. NYT VILKÅR

Vurdering

Det vurderes at der holdes en god hygiejne som sammen med de stillede vilkår og den generelle lovgivning på området vil sikre en tilstrækkelig forebyggelse mod skadedyr.

7.5 Støv

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommens arealer, f.eks. i forbindelse med høst. Der kan tillige opstå støvgener i forbindelse med håndtering af halm mv. på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at afstanden til nærmeste nabo er så stor, at der i forbindelse med den daglige drift ikke vil forekomme støvgener uden for ejendommens eget areal. Støv fra marker mv. i forbindelse med høst kan muligvis give anledning til gener men der er tale om en kort periode. Støv i forbindelse med markarbejde kan i øvrigt ikke reguleres i denne miljøgodkendelse og der stilles derfor ikke vilkår hertil.

7.6 Lys

Der er kun udendørsbelysning på anlægget ved porten, hvorfra mælken afhentes. På portbelysningen er der installeret en sensor, hvilket betyder, at lyset først tændes når lastvognen, der skal afhente mælken, bakker hen til porten. Dermed er udendørsbelysningen kun tændt i det aktuelle tidsrum, hvor mælken bliver afhentet.

Mellem porten med belysning og naboejendomme er der tæt beplantning for at reducere eventuelle lysgener. Den eneste nabo der kan være generet af den kortvarige udendørsbelysning er beliggende på den modsatte side af vejen (Hovgårdsvej 5).

Generelt ligger ejendommen langt fra naboer.

Vurdering

Det vurderes at anvendelse af censorer til den udendørs belysning begrænser lysgenerne til omgivelserne. Det vurderes tillige at en begrænset belysning i staldene er nødvendig i nattetimerne. Det vurderes at lyset i staldene ikke at medføre væsentlige gener for trafikanter og naboer.

7.7 Olie og diesel

Der findes to olietanke på Pollerup Hovgård. Den ene er fra 1986 med en kapacitet på 4000 L og den anden er fra 2006 en med en kapacitet på 1200 L.

Der opbevares ikke sprøjtemidler mv. på ejendommen, da al markdriften sker fra ejendommen på Liselundvej.

7.8.1 Olie og dieselforbruget registreres årligt på samme tidspunkt. Registreringerne skal føres i en "miljømappe" der opbevares på ejendommen og som skal forevises til miljømyndigheden på forlangende.

7.8.2 Udgår

Vurdering

Det vurderes at de stillede vilkår og overholdelse af de almindelige regler for olietanke⁶ vil sikre en acceptabel håndtering af olie og diesel på ejendommen.

8. Arealerne

8.1 Påvirkning af beskyttede naturtyper

Den samlede N-emission fra stald og lager er beregnet til 2551 kgN/år, hvorfor naturarealer inden for en afstand af 1 km vil blive påvirket af produktionsændringen. Naturarealer inden for en afstand af 100 m fra udspretningsarealerne vil ligeledes kunne blive påvirket af det vindbårne kvælstof (bilag 7-7a). Der er ikke specielt ammoniakfølsomt natur i nærheden af udspretningsarealerne (bilag 3).

Vordingborg Kommune har ved besigtigelse i 2010 registreret følgende beskyttede naturtyper inden for en afstand af 1 km fra stald og lager samt inden for 100 m fra udspretningsarealerne, se tabel. Ved besigtigelsen har hver naturtype fået tildelt en estimeret naturtilstand fra 1-5 hvor 1= høj, 2= god, 3= moderat, 4= ringe, 5= dårlig.

Tabel 8.1 Oversigt over naturtyper

Naturtype/ lok.nr.	Naturværdi	Særlige arter	Tålegrænse kgN/ha/år	Vilkår
Strandeng 540-2	4		30-40	
Sø 58-2	4		Eutrofieret (næringsstofbelast et)	
Overdrev 517-2	4		10-25	
Sø 517-3	4		Eutrofieret	
Eng 517-4	3		15-25	
Sø 517-5	3	Padder til stede	Eutrofieret	
Sø 17-13	2		Eutrofieret	
Sø 57-4	3		Eutrofieret	Søen ligger i mark 7-0, og er angivet som udspretningsareal. Skal udgå som udspretningsareal med den lovpligtige randzone.
Sø 57-5	3		Eutrofieret	

⁶ Bekendtgørelse nr. 724 af 01.07.2008 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Sø 57-6	3		Eutrofieret	
Sø 57-7	4		Eutrofieret	
Sø 57-8	3		Eutrofieret	
Sø 18-10	4		Eutrofieret	
Mose I22-1	3		15-25	
Sø I22-2	3		Eutrofieret	
Sø I22-3	4		Eutrofieret	
Eng I22-4	4		15-25 Eutrofieret	
Eng I22-5	3		15-25	
Sø 1-14	3		Eutrofieret	
Sø 1-18	4		Eutrofieret	
Sø 1-19	3		Eutrofieret	
Sø 1-20	3		Eutrofieret	
Sø 2-1	3		Eutrofieret	
Sø 501-1	3		Eutrofieret	
Mose 501-2	3	hvas avneknippe	15-25	
Eng 502-2	4		15-25	
Sø 503-1	4		Eutrofieret	
Eng 503-2	4		15-25 Eutrofieret	
Sø 520-1	3	Grøn frø	Eutrofieret	

8.2 Påvirkning af bilag IV arter

På bilag IV i EU's Habitatdirektiv er der listet en række dyr og planter (bilag IV arter), som medlemsstaterne har en særlig forpligtigelse til at beskytte. Vordingborg Kommune ligger inden for det naturlige udbredelsesområde for springfrø, stor vandsalamander og markfirben.

Vordingborg Kommune har kendskab til forekomst af grønbroget tudse i området omkring Keldbylille i nærheden af udspretningsarealerne her. Det vil være forventeligt, at springfrø og stor vandsalamander findes på eller i nærheden af udspretningsarealerne, idet de er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det kan derfor ikke udelukkes, at de nævnte og beskyttelseskrævende padder kan leve eller yngle i et eller flere af vandhullerne, der vil blive påvirket af produktionsudvidelsen.

Vurdering

Der har været udbragt husdyrgødning på arealerne før.

Baggrundsbelastningen i Vordingborg Kommune på ca. 12 kgN/ha/år.

Det er natursekretariatets vurdering, at tålegrænserne for de oven for registrerede beskyttede naturtyper ikke vil blive overskredet. Der vil derfor ikke ske en uacceptabel påvirkning af disse. Vi har heller ikke kendskab til Natura 2000 områder eller anden sårbar natur, der vil blive påvirket pga. gylleudspretningen.

Det vurderes ligeledes, at der ikke vil ske en negativ påvirkning af bilag IV arter, herunder deres yngle- og levesteder, da der ikke sker en ændring af udspreddingen af husdyrgødning og den generelle lovgivning sikrer disse levesteder.

8.3 Påvirkning fra de anmeldte arealer

Udspreddingsarealerne ligger uden for Natura 2000 områder (bilag 1).

Udspreddingsarealerne afvander via 8 vandløb ud i Fakse Bugt (recipient), 3 vandløb ud i Hjelm Bugt og 2 vandløb ud i Stege Nor.

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til 6 forskellige vandløb (Risbæk, Holmemoseløbet, Hovgårdsløbet, Vrinskebæk, Landsled grøft og T.T. Fakse Bugt) samt 6 forskellige Tilløb til Sømosebæk.

Vrinskebæk og de øvrige T.T. Sømosebæk løber ud i Sømosebæk/Borre Sømose, der pumpes ud i Fakse Bugt.

Risbæk munder ud i Nyhåndsbæk, der løber igennem Busemarken Mose og videre ud i Hjelm Bugt.

Holmegårdsløbet pumpes ud i Hjelm Bugt.

Hovgårdsløbet munder ud i Hjelm Bugt.

T.T. Fakse Bugt munder ud i Fakse Bugt.

Landsled Grøft løber ud i Stege Nor.

8.4 Påvirkning af Hjelm Bugt, Fakse Bugt og Stege Nor.

Beskrivelse af området

Hjelm Bugt

Ifølge vandrammedirektivets målsætning skal Hjelm Bugt opnå god økologisk tilstand i 2015, svarende til at ålegræs skal vokse ud til en dybde på 7,0 m's dybde. Kystvandet opfylder ikke målsætningen. Ifølge det pt. gældende landsplandirektiv's (tidligere regionplan) målsætning har Hjelm Bugt en generel målsætning, der delvist er opfyldt.

Næringsstofferne fra oplandet udgør kun en brøkdel af de næringsstoffer, der passerer gennem området, da Hjelm Bugt er en del af Østersøen.

Moderat forekomst af Ålegræs og alsidig forekomst af makroalger.

Saltindholdet varierer meget pga. blandingen mellem det fersk Østersø vand, og det mere saltholdige vand fra Smålandsfarvandet.

Fakse Bugt

Fakse Bugt skal opnå God økologisk tilstand i 2015, her karakteriseret ved en dybdeudbredelse på ålegræs til 8,1 m. Miljøtilstanden i Fakse Bugt vurderes ifølge basisanalysen til at være moderat.

Ifølge det pt. gældende landsplandirektiv's (tidligere regionplan) målsætning har Fakse Bugt en generel målsætning.

Næringsstofferne fra oplandet udgør kun en brøkdel af de næringsstoffer, der passerer gennem området, da Fakse Bugt er en del af Østersøen.

Kun tæt ved kysten medfører næringsstofftilførslen fra oplandet lokalt forringede forhold med mange trådalger. Her er det landbrugets tilførsel af kvælstof og hus-spildevandsudledningen af fosfor, der udgør de største belastninger.

Ålegræsset er til stede men står ikke i tætte bede.

Saliniteten og temperaturen varierer meget pga. opblandingen mellem vandet fra Østersøen og Øresund.

Stege Nor

Noret er et lavvandet, lukket vandområde (Kystlagune), som gennem en smal kanal ved Stege står i forbindelse med Stege Bugt. Noret er udlagt som prioriteret naturtype efter EU's habitatdirektiv.

Ifølge Naturplanerne skal noret opnå gunstig bevaringsstatus.

Stege Nor skal opnå god økologisk tilstand i 2015 i henhold til vandrammedirektivet, her karakteriseret ved en at ålegræs skal kunne vokse i hele noret. Ifølge det pt. gældende landsplandirektiv's (tidligere regionplan) målsætning har Stege Nor en skærpet målsætning. Noret opfylder hverken god økologisk tilstand eller den skærpede målsætning.

Belastningen er generelt lav i forhold til andre fjorde. Belastningen fra Stege Bugt antages at have en midre betydning. Den interne pulje medvirker til en langsommere effekt af tiltagene i oplandet.

Kvælstof tilføres primært fra landbruget, mens fosfor fordeler sig ligeligt mellem spredt bebyggelse og punktkilder.

Bundvegetationen er i tydelig fremgang. Vegetationen er domineret af vandaks, skyggen fra disse er medvirkende til at ålegræs og kransnålalger ikke forekommer i udbredt grad.

Saliniteten varierer meget alt efter nedbør, fordampning og tilførsel af saltholdigt vand fra Stege Bugt.

8.5 Påvirkning af sø og vandløb

Busemarke Sø opfattes foreløbig som en blanding af naturtyperne lagune og kransnålalge-sø. På strandvolds- og klitterrænet foran mosen findes flere mindre forekomster af kystnaturtyper.

Trusler mod områdets naturværdier

Naturlige vandstandsforhold i Busemarke Mose modvirkes af gennemgravning af kystklitten ved Nyhåndsbækkens udløb og uddybning af afvandingskanaler i mosen. Denne praksis udtørre særligt de øvre dele af mosen, herunder Bekkasinmosen, men vurderes også at fremme saltvandspåvirkning af mosen, hvilket resulterer i en forskydning mellem naturtyperne. Strandeng er derved udviklet som en sekundær naturtype i området.

Næringsstoffbelastning af Busemarke Mose sker via drænvand med grøfter og vandløb, som også bidrager til en høj koncentration af fosfor i Busemarke Sø.

Tilgroning med træer og buske, bl.a. som følge af ovenstående trusler, er især et problem i

dele af avneknippemosen og rigkærspartier uden drift. Rynket rose er en invasiv art, der breder sig i kystklitten. Slåning af jagtspor i avneknippemosen fører til indvækst af tagrør. (Information fra Handleplanen for Natura 2000 – området 183)

8.6 Vandløb

Holmemoseløbet, Hovgårdsløbet, Vrinskebæk, Landsled grøft og T.T. Fakse Bugt samt 6 forskellige tilløb til Sømosebæk (bilag 8-8a).

Nedenstående skema viser målsætningen for vandløbene (data fra Danmarks miljøportal).

Vandplansmålsætninger: god økologisk tilstand (GT), godt økologisk potentiale (GP), generel målsætning (GM)

Regionplansmålsætninger: B3, B2, B1 og C

Tabel 8.2 Oversigt over vandløb i nærheden er udspretningsarealet.

Vandløbsnavn	Stations nr.	Regionplansmålsætning Fiske målsætning / nuværende tilstand	Vandplansmålsætninger (udkast) / Fauna målsætning regionplan (Gældende)	Nuværende tilstand Fauna	Fysiske forhold
Vrinskebæk	14.72.10	Ingen målsætning (C)	GM / 4	1994: 4	Dårlige
	14.72.20	Ingen målsætning (C)	GM / 4	'94 – '04: 1-4 2004: 4	Gode
T.T. Sømosebæk	14.71.10	Ingen målsætning (C)	GM / 4	Ikke vurderet	Ikke vurderet
T.T. Sømosebæk	14.79.10	Ingen målsætning (C)	GM / 4	Ikke vurderet	Ikke vurderet
T.T. Sømosebæk	14.76.10	Ingen målsætning (C)	GM / 4	'92 – '04: 4	Dårlige
Sømosebæk	14.65.05	Ingen målsætning (C)	GP 4 / 4	2008: 3 2010: 1	Dårlige
Risbæk	12.30.10	B3/ Ikke tilfredsstillende (2007)	GT 5 / 5	'92 – '07: 2-4 2007: 4	Dårlige
	12.30.20	B3 / Ikke vurderet	GT 5 / 5	Ikke vurderet	Ikke vurderet
T.T. Fakse Bugt 2484	Ingen	Ingen målsætning (C)	GM / 4	Ikke vurderet	Ikke vurderet
Landsled Grøft	13.50.20	B3 / ikke vurderet	GT 5 / 4	'93 – '03: 1-4 2003: 4	Dårlig

Regionplansmålsætningen, der er ophøjet til Landsplandirektiv er en kobling af fisk og fauna, det er beskrevet herunder:

Når et vandløb er C målsat, er vandløbenes hovedformål afledning af vand, og der er dermed ingen krav til hvilke fisk, der skal kunne leve i vandløbet.

Et B3 målsat vandløb, skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpfisk.

Med målsætningerne følger et krav til dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DFVI, også kaldet faunaklasse. DFVI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun arter, der kan tåle meget forurenede og iltfattigt vand, og

hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand.

Ifølge vandrammedirektivet, skal vandløbene opnå god økologisk tilstand inden 2015. I vandplanerne er dette præciseret til at vandløb, der i planerne er udpeget som blødbundsvandløb, kunstige el. stærkt modificeret skal opnå en DVFI på 4 og øvrige vandløb en DVFI på minimum 5.

God økologisk tilstand er et udtryk for en "svag afvigelse fra en tilstand upåvirket af menneskelig aktivitet".

Godt økologisk potentiale har et reduceret mål mht. DVFI, disse vandløb skal opnå en værdi på 4.

Der er få nye registreringer af tilstanden i de aktuelle vandløb. Registreringerne viser, at vandløbene ikke, på nuværende tidspunkt, opfylder deres målsætning, hverken de regionplans fastsatte målsætningen eller vandplanens forventede miljømål.

Hovedparten af de åbne vandløbsstræk er omfattet af reglerne om 2 m bræmmer. Ifølge NaturErhvervstyrelsens randzonekort er alle vandløbene omfattet af reglerne om op til 10 m randzoner langs vandløb, der trådte i kraft i september 2012.

Markblokkene ligger helt op til åbne vandløb og i oplandet til åbne vandløb, der ikke opfylder deres målsætning og vurderes ikke, at nå målopfyldelse inden 2015. Evt. overskuds gødning og sprøjtemidler vil kunne sive direkte ned i drænledningerne på markerne, og føres videre ud i de åbne vandløb og Busemarke Mose.

For, at vandløbene skal kunne opfylde deres målsætning, vil det som minimum kræve at, der ikke sker en øget udledning af næringsstoffer og sprøjtegifte. Vedligeholdelsen skal foretages mere skånsomt og sidst men ikke mindst, at der foretages fysiske forbedringer ved blandt andet udlægning af sten (dette kræver en reguleringssag).

En øget belastning af systemet kan derfor ikke godkendes, dette burde være sikret ved indførelsen af randzoner på alle åbne vandløb og søer. Endvidere ligger markerne i oplandet til Landsled Grøft i Nitratklasse III og markerne ned til Stege Nor i nitratklasse I.

Vurdering

En del af det kvælstof og fosfor, der udvaskes fra den udbragte gylle ender i Busemarke Mose og Stege Nor, som ikke opfylder deres målsætning. Desuden skal de som Natura 2000 område opnå gunstig bevaringsstatus.

Vandløbene kan få yderligere forringet vandkvalitet ved øget næringsbelastning.

Vilkår

- 8.3.1 Udgår
- 8.3.2 Udgår
- 8.3.3 Udgår

8.6 Grundvand

Ingen af udspretningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme områder i forhold til grundvandsbeskyttelsen (bilag 6). Der stilles derfor ikke vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Vurdering

Det vurderes at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nitratproblemer i forhold til grundvandet.

9. Management og Bedste Tilgængelige Teknik (BAT)

Der er i den ansøgte produktion projekteret med en række af de bedst tilgængelige teknikker, hvoraf flere er fastholdt med vilkår, der er med til at sikre, at de krævede beskyttelsesniveauer opnås.

9.1 Generel drift

Kvægproduktionen drives efter Arlagårdens kvalitetsprograms regler og principper⁷.

Til styring af produktionen anvendes driftsregnskab, markplan, gødningsregnskab og CHR-registrering.

Der lægges stor vægt på godt landmandsskab på bedriften, herunder stor hensyntagen til naboer og omgivelser. Ved udspredning af gylle sørges for at informere naboer på forhånd samt at få overstået udspretningen på en dag. Gyllen nedfældes i det omfang, det er muligt. Kun i hvedemarker slangeudlægges gyllen af praktiske årsager stadig.

I husdyrproduktionen forsøger ejeren at være opmærksom på forbrug af energi og vand. Af den årsag er der tænd- og slukure i staldsystemerne, sensor til lyset ved mælkeafhentningen og genbrug af kølevand til rengøring mv. Derudover lægges der vægt på god dyrevelfærd og trivsel, hvilket bl.a. sikres ved daglige tilsyn i produktionen. Der lægges vægt på at vedligeholde ejendommen, så den fremtræder ordentligt.

Der sørges for løbende rengøring for at sikre god hygiejne i produktion. Kalvestalden med dybstrøelse rengøres fast 1 gang ugentligt.

Af hensyn til det landskabelige værdier billede er der etableret 3-rækket læhegn langs med plansiloerne på ejendommen samt langs det målsatte vandløb på arealerne ved Pollerup Hovgård.

I bedriften lægges der vægt på miljø- og naturhensyn. Der er indgået aftale om 12 m randzoner langs naturtyper på udvalgte arealer til ejendommen. (tilsagn j.nr. 3677-07-

7

([http://www.arlafoods.dk/appl/HJ/HJ201AFD/HJ201CFG.NSF/AllGraphics/HBLL5SYHFC/\\$FILE/Kvalitetsprogramet_Arlagaarden_110107.pdf](http://www.arlafoods.dk/appl/HJ/HJ201AFD/HJ201CFG.NSF/AllGraphics/HBLL5SYHFC/$FILE/Kvalitetsprogramet_Arlagaarden_110107.pdf)).

10110).

9.2 Gødningsopbevaring og behandling

Opbevaring af husdyrgødning

- De eksisterende gyllebeholdere på Pollerup Hovgård er uden fast overdækning, men der sørges for konstant tæt flydelag på beholderen. Ved at føre logbog over flydelaget kontrolleres flydelagets tilstand, om flydelaget lever op til lovkravene og endelig føres der kontrol af gylletankens tilstand, herunder 10-års beholderkontrol.

9.3 Udbringning af husdyrgødning

Udbringning af husdyrgødning

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor, hvorved udbringningen kan tilpasses afgrødernes behov.
- Gyllen nedfældes generelt, dog slangeudlægges gyllen på arealer med hvede, idet det ikke er praktisk muligt at nedfælde gyllen her.
- Dybstrøelsen udbringes direkte eller køres i overdækket markstak, der placeres i overensstemmelse med afstandskravene i § 8 stk. 1 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de generelle regler og foregår så vidt muligt under hensyn til naboerne.

•

9.4 Staldindretning

Staldsystemerne

- Den naturlige ventilation i den eksisterende kostald ændres, således at den kommer til at bestå af perforerede rullegardiner over en fast væg på 0,5 meter. Ventileringen vil give mulighed for bedre luftskifte og dermed bedre indeklima for både dyr og ansatte. Herudover er der en mulighed for regulering, idet gardinernes dækning kan reguleres i "højde" afhængigt af vejr og vindretning.
- Staldsystemet i kalvestalden er dybstrøelse, hvilket vurderes, at være mest hensigtsmæssigt for kalvenes velfærd, da kalve har brug for dybstrøelsen til at opretholde et sundt helbred. Der er naturlig ventilation hvilket sikrer et stort luftskifte. Dermed er staldgulvene normalt forholdsvis tørre.

9.5 Forbrug af vand og energi

Vandforbrug

- Drikkevandingssystemet vedligeholdes, repareres og rengøres så vandspild undgås.
- Der bruges vand til forkøling af mælk. Vandet genbruges efterfølgende som vaskevand.

Energiforbrug

- Der benyttes tænd og slukure på lyskilderne i driftsbygningerne for at undgå unødigt energiforbrug på lys.
- Fra kl. 0.00 til 05.00 vil lysstyrken så vidt muligt holdes under 25 lux.
- Der er installeret bevægelsessensor på udendørsbelysningen ved porten til mælkerummet, så lyset kun tænder, når der er aktivitet ved porten. Det vil sige når mælken afhentes.
- Mælken forkøles med vand for at mindske energiforbruget til køling af mælk. Vandet genbruges efterfølgende som vaskevand.

9.6 Foder

- Der udarbejdes foderplan for kvægbesætningen på ejendommen i samarbejde med kvægbrugskonsulent. Foderplanen tilpasses ydelsesniveauet for de enkelte grupper kvæg. Herunder sikres, at der ikke overforsynes med foder og dermed næringsstoffer. Som eksempel kan nævnes, at der søges proteinbalance og aminosyrebalance ved fodringen, hvilket betyder, at der ikke tilføres mere protein og aminosyre end nødvendigt.
- Bedriften er tilknyttet produktionskontrol hos kvægrådgivningen i Landboforeningen Gefion. Dette indebærer bl.a. 4 faste kontrolbesøg årligt af kvægbrugsrådgiver i kvægbesætningen på ejendommen. Ved disse besøg vurderes og justeres fodringen, så der bl.a. sikres optimal udnyttelse af næringsstoffer. Udover de faste besøg foretages der løbende året igennem justeringer af fodringsplanen for at sikre, at foderet udnyttes optimalt. Bl.a. udtages analyser af foderet ved skift af foder, herunder også ved de forskellige græsarealer, og foderplanen justeres derefter på baggrund af foderets aktuelle næringsstofindhold.

9.1.1 Udgår

9.1.2 Bedriftens eventuelle medarbejdere skal løbende efteruddannes for at sikre kendskab til nye love, nye teknikker og metoder til bedst mulig ressourceudnyttelse (eks. foder og sprøjtning).

9.1.3 Mark og gødningsplaner, sprøjteplaner og foderplaner, samt planer for indkøb og investeringer af materiel udarbejdes i tæt samarbejde med relevant fagkonsulent for at sikre bedst ressourceudnyttelse og størst forureningsbegrænsning.

9.1.4 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.

9.1.5 Udgår

9.7. Samlet Vurdering (på bedriftsniveau)

Samlet set vurderes det, at ejendommen lever op til BAT og er forstående overfor at BAT også er en økonomisk fordelagtig tankegang for ejer, samt at tankegangen derfor bliver benyttet i fremtiden.

10. Egenkontrol

Ansøgers oplysning omkring egenkontrol:

Kvægproduktionen drives efter Arlagårdens kvalitetsprograms regler og principper

Der foretages dagligt tilsyn på ejendommen. Reparationer mv. foretages så hurtigt som muligt for at sikre en effektiv drift på ejendommen. Der sørges for løbende at holde staldsystemer mv. i produktionen rene og pæne for at opretholde god hygiejne på ejendommen. Rengøring af udsatte steder i staldsystemerne (primært dybstrøelse i

kalvestalden) foretages fast 1 gang om ugen.

Vilkår

10.1.1 Der skal på bedriften være en "miljømappe", hvori der skal samles ***aflæsninger vedrørende al egenkontrol:***

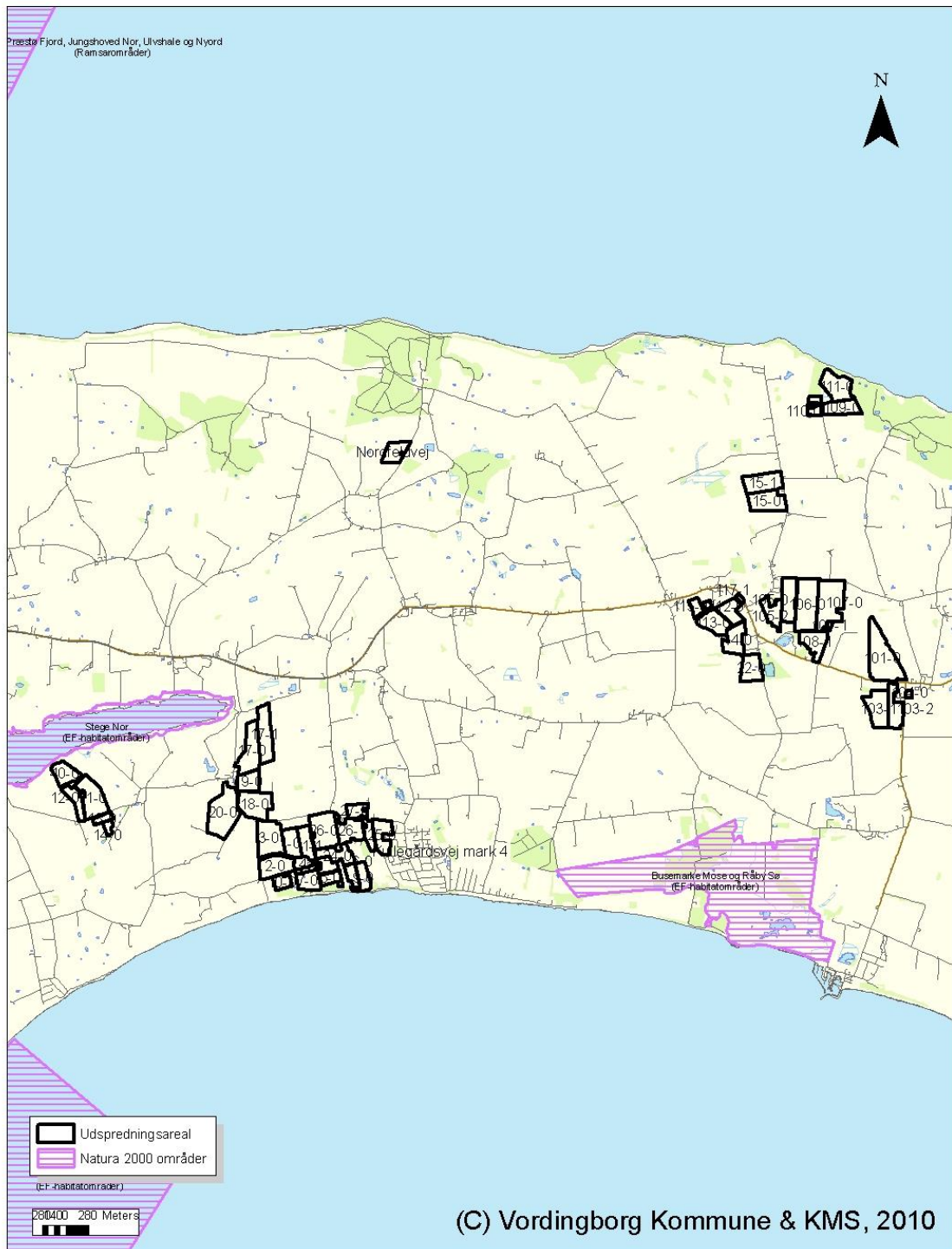
For de løbende registreringer skal mappen føres for min. 5 år tilbage, startende fra miljøgodkendelsesdatoen.

Mappen skal fremvises på miljømyndighedens forlangende.

Vurdering

Med udgangspunkt i management afsnittet i kapitel 9 samt en udvidelse i egenkontrol registreringerne som nævnt i vilkåret ovenfor vurderes egenkontrollen at være fyldestgørende.

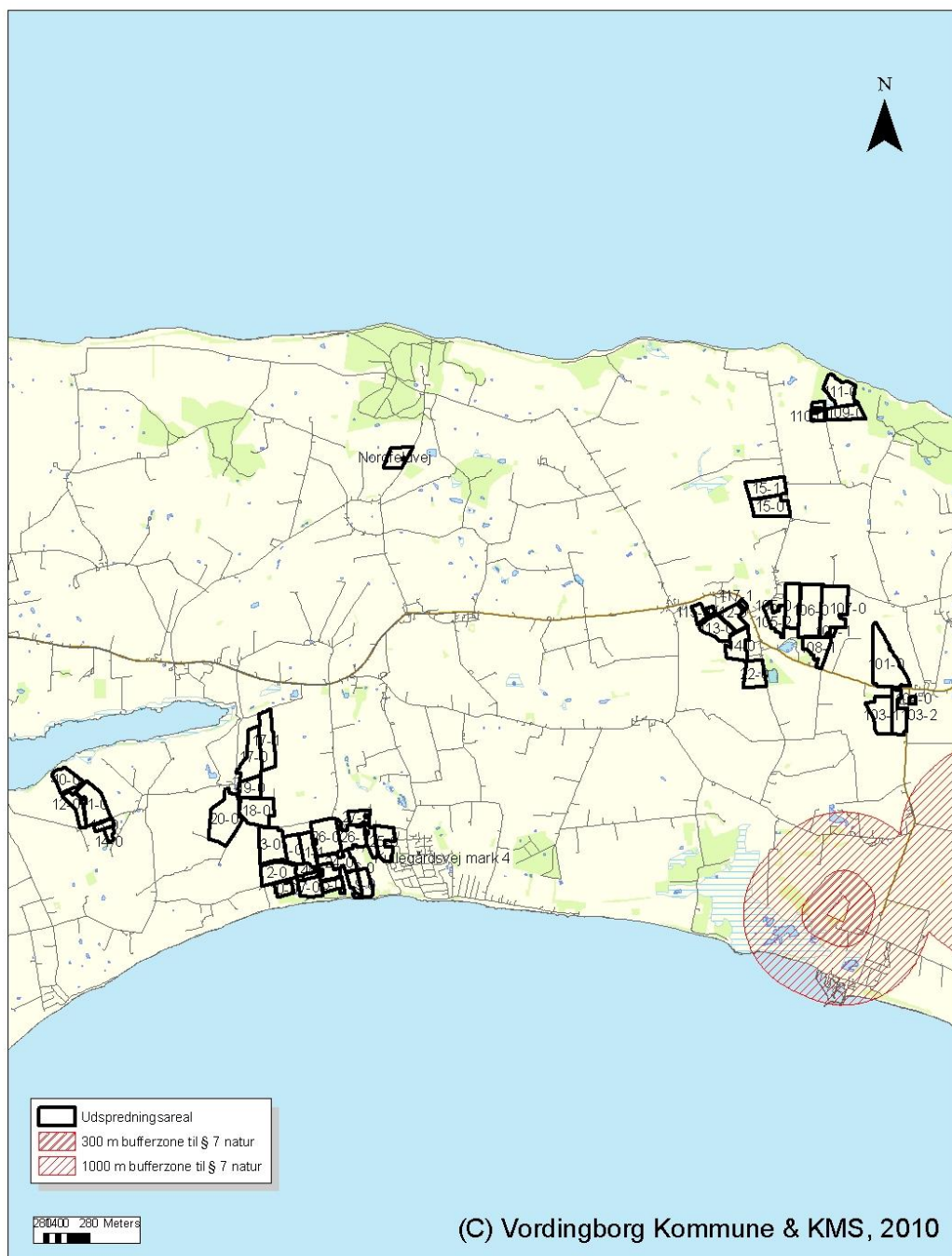
Bilag 1. Natura 2000 og de samlede udspretningsareal

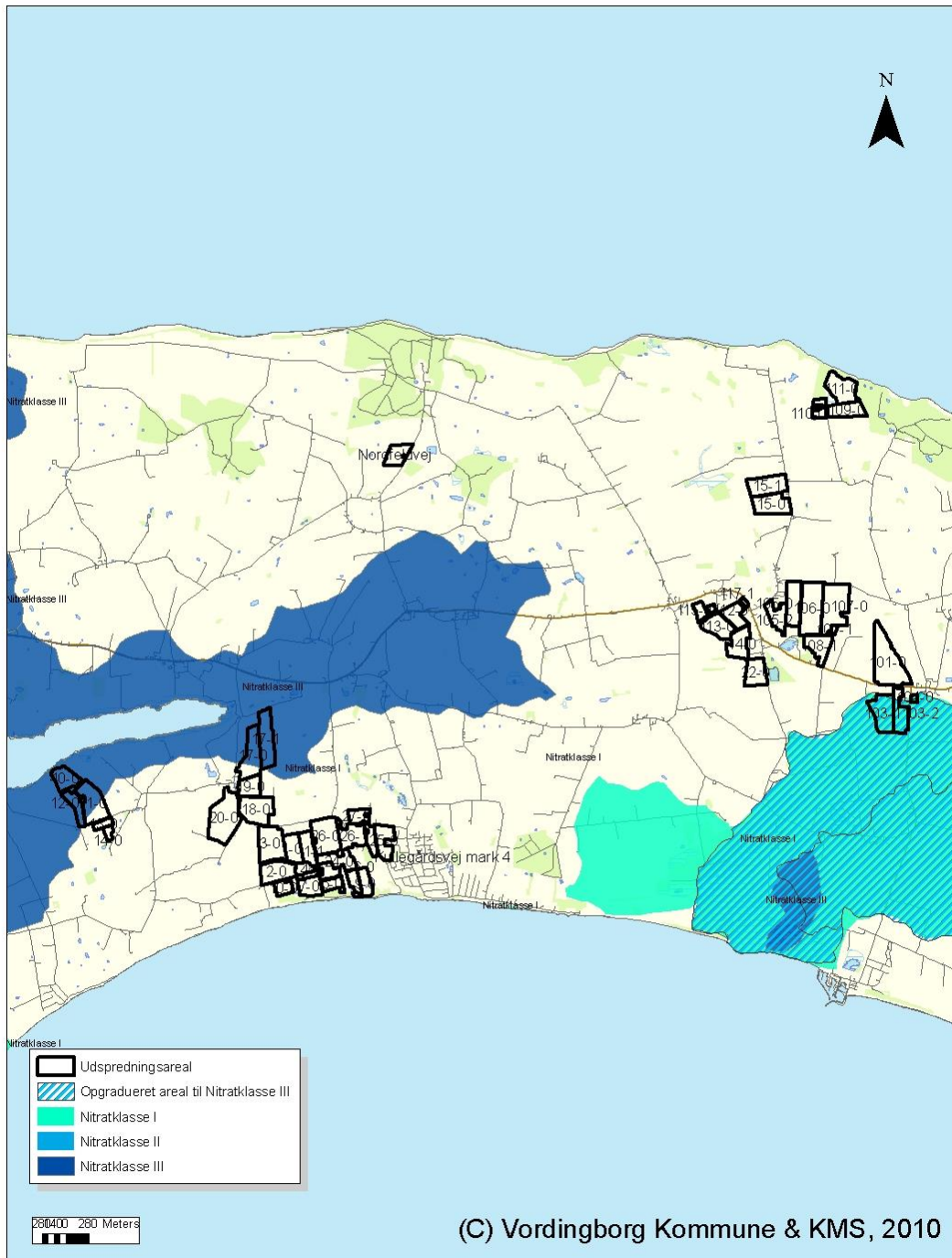
Bilag 2. Beplantningsplan

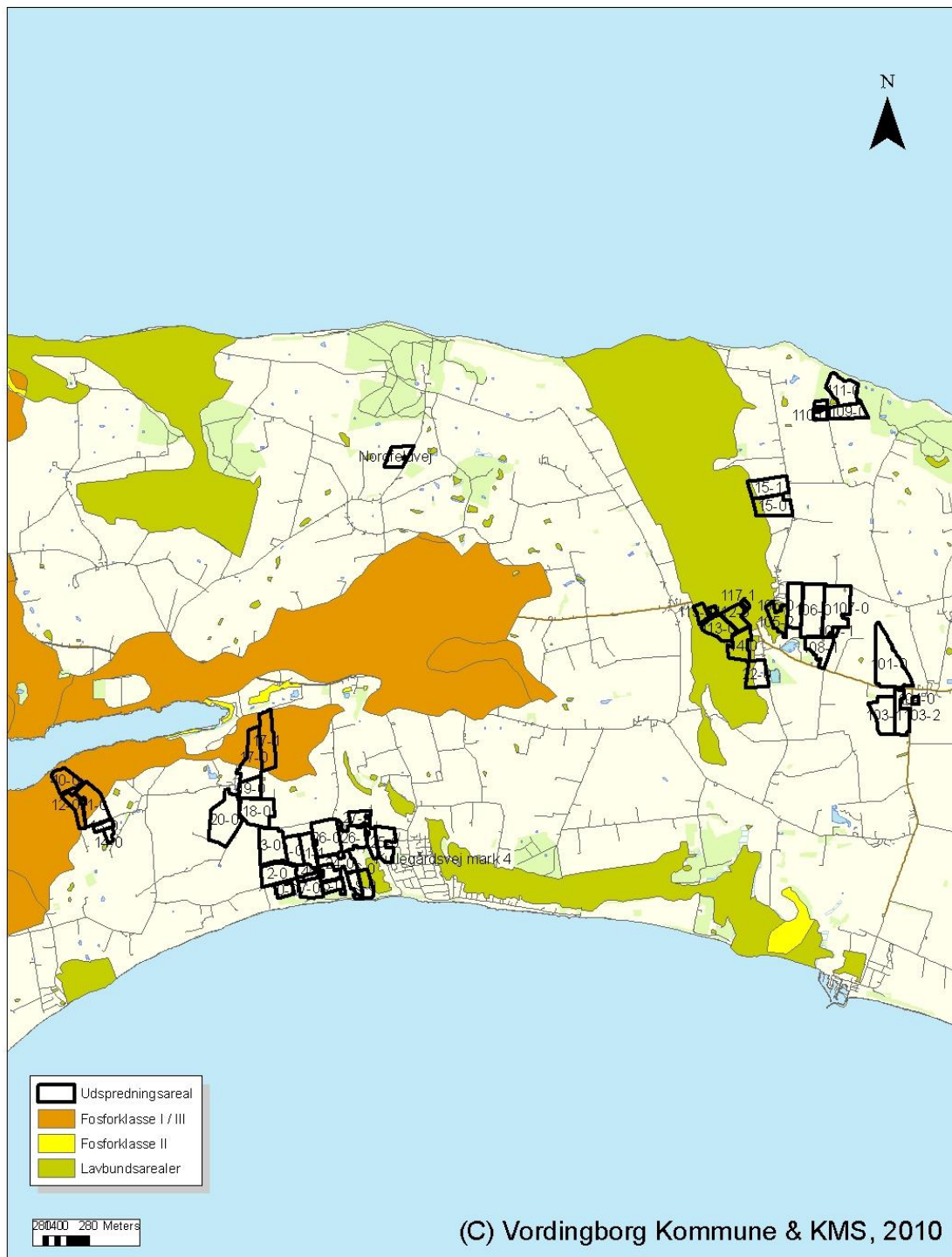
Bilag 3. Bufferzoner omkring særligt ammoniakfølsomt natur

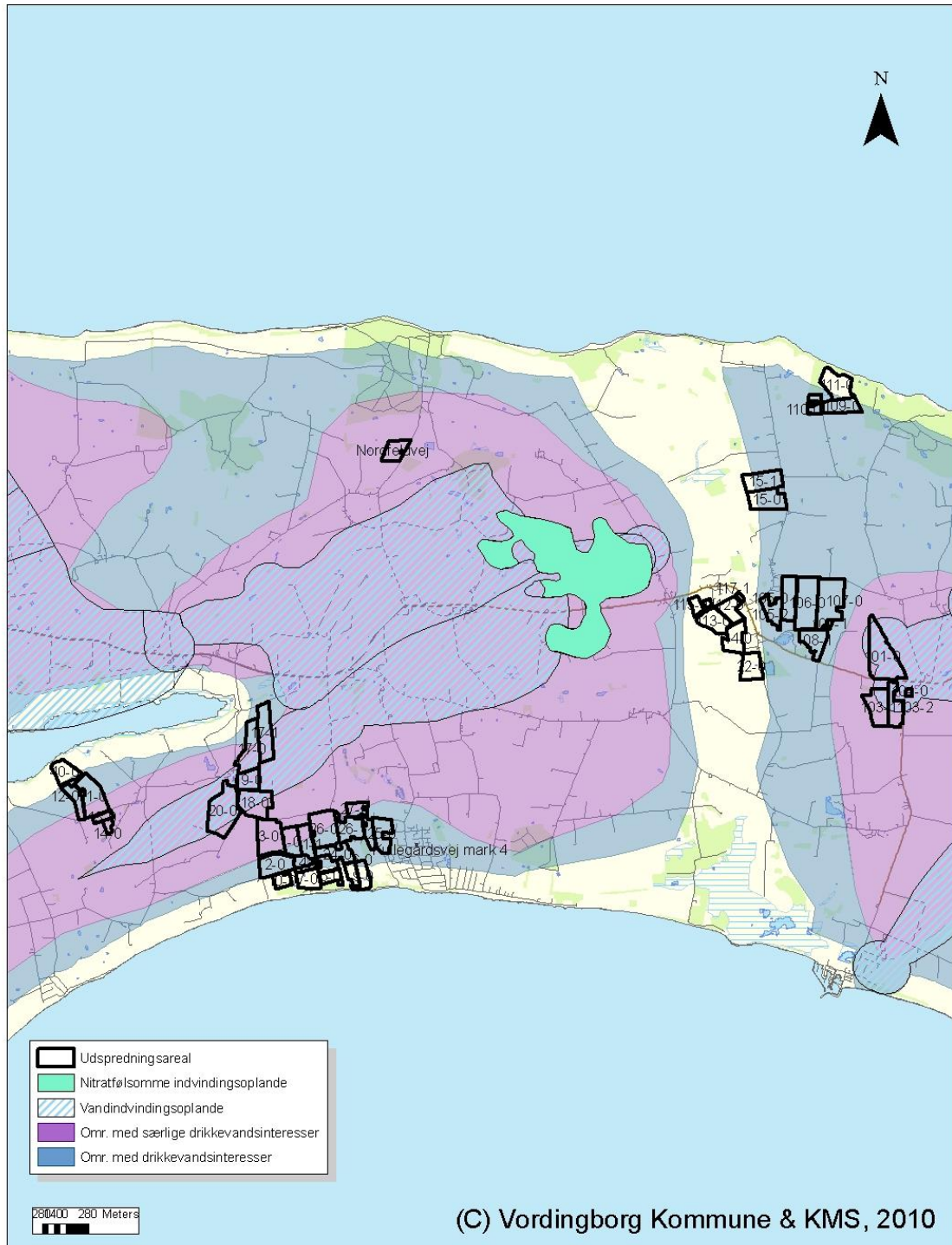
Bilag 4. Nitratklasser

Bilag 5. Fosfor og Lavbundsarealer

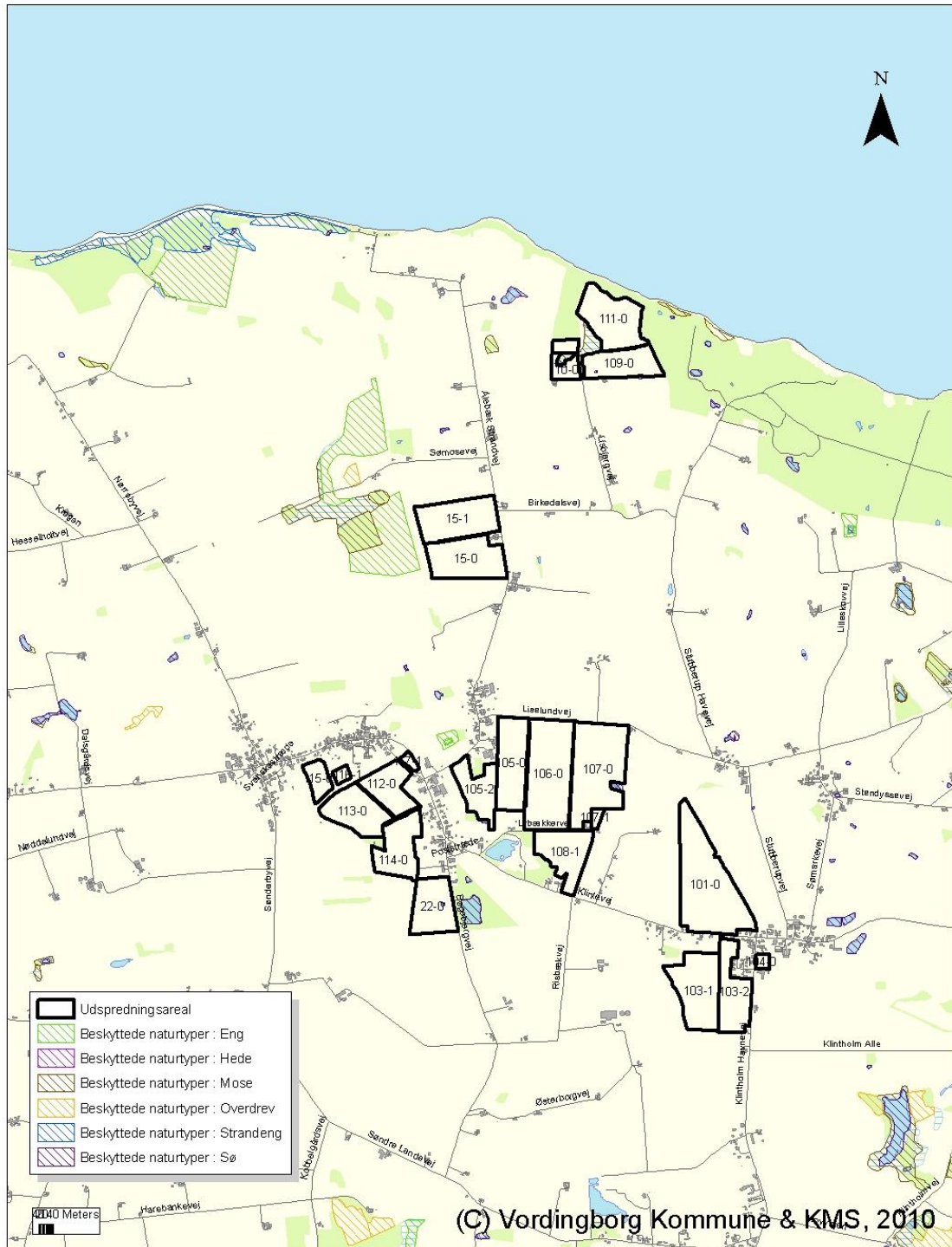
Bilag 6. Grundvand og drikkevandsinteresser

Bilag 7. Naturtyper omkring udspretningsarealerne

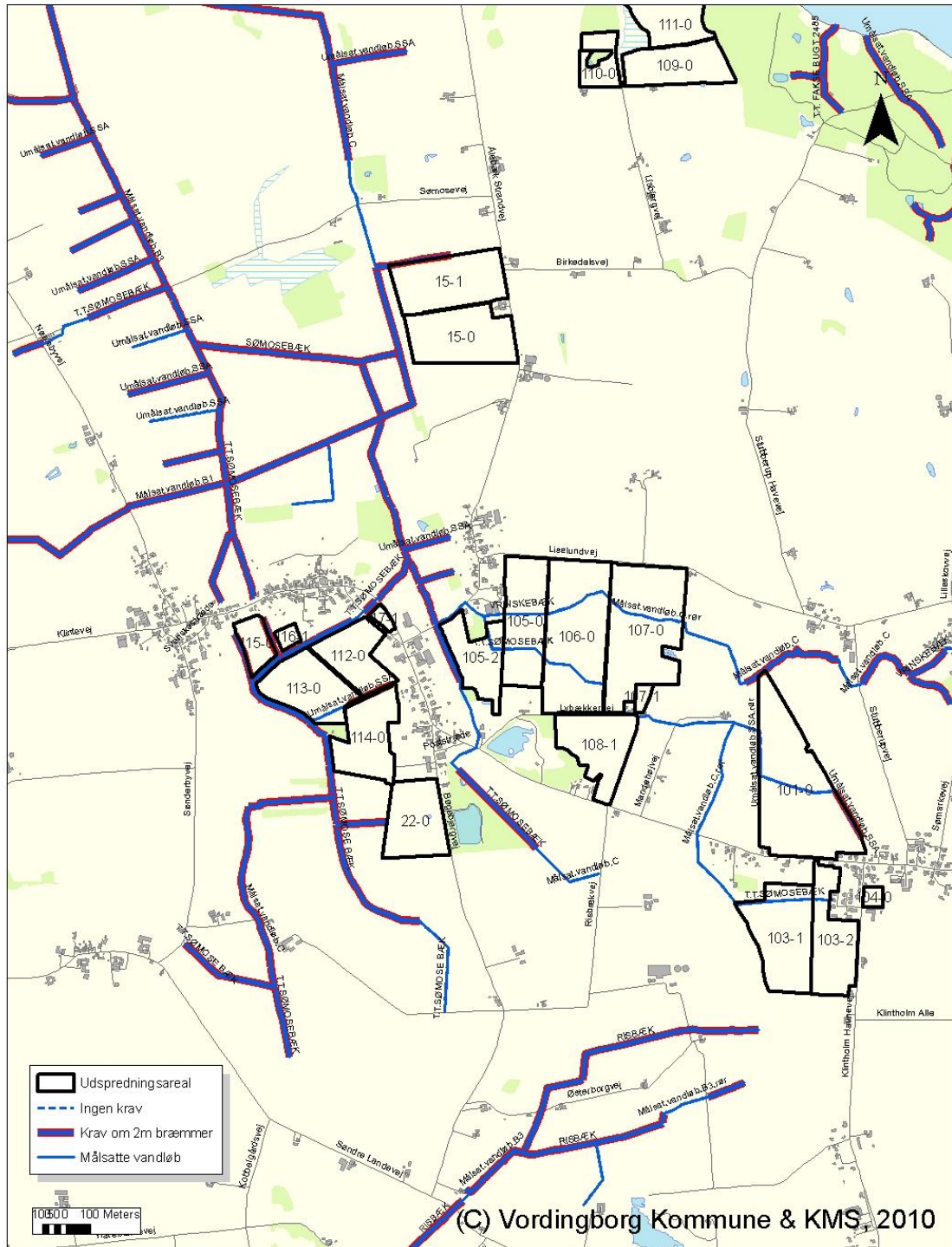
Bilag 7a. Naturtyper omkring udspretningsarealerne

Bilag 8. Vandløb omkring udspretningsarealerne

Bilag 8a. Vandløb omkring udspretningsarealerne

Bilag 9. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Pollerup Hovgård
Adresse: Hovgårdsvej 4, 4780 Stege

Ejer ansvarlige: Benjamin Berner Christensen 23263819
Hustru: Gitte Møller 30703819

CHR. Besætnings.nr: 14688
NØD OPKALD /ALARM: Personskader, brand og forurening. RING 112

Daglig ansvarlig i stald: Cezary Bernard Augustinak 25788607
Daglig ansvarlig planteavl: Visti Smidsgaard Andersen 60495796

Ejers far: Flemming Berner Christensen 40194701
Gode naboer med landbrugsfaglig viden og lettere kendskab til bedriften:
Thomas Hansen 61741060
Finn Jørgensen 21283039

Besætnings dyrlæge: Fakse dyrlægeklinik 56715009
Besætnings dyrlæge, Tina Skovgård 20813734
Elektriker: Svend Mogensen`s Eftf. 55814821
VVS: Skærbæk A/S 55814454

Forklaring til situationsplan :

1. Hovedtavle elforsyning, samt nødstrøms generator.
2. Stophaner vandforsyning.
3. Værksted med trykflasker, smøreolie og diesel.
4. Fortanke gylleanlæg, risiko for gas ammoniak og svovlbrinte.
5. Oplag af planteværn, maling og anden kemi.
6. Staldkontor førstehjælpskasse, beredskabsplan og leverandør brugsanvisninger og apv. X 6 kg. pulverslukkere.

Plan sidst ajourført 18-06-2013

Bilag 10. Situationsplan til beredskabsplan

